

Arbetsmiljöinfo Nr 6

Det här infot är något längre än normalt. Som vanligt är det mycket jag vill delge...

Information från CAM 2015-06-16

- **Slutsatser efter MarkI inspektioner vid OrgE**

I arbetsmiljöinfo 1 informerade jag om min observatörsplats hos MarkI. Detta har varit ett bra forum för inhämtning av hur arbetsmiljöarbetet bedrivs vid OrgE. Tyvärr så visar det sig att det systematiska arbetssättet som kanske fanns för några år sedan har blivit urholkat. Den minnesgode vet att vi fram till 2010 hade Försvarsmaktsstandard (VHL) 2003 att förhålla oss till. Nu ser jag tydligt att systemet krackelerar och förbanden ”gör så gott de kan”. Detta räcker tyvärr inte för att MarkI ska ge godkänt (grönt) till majoriteten av OrgE vilket ni som har blivit inspekterade väl känner till. För att få belägg för mina farhågor så hemställde jag i början på april till MarkI, att genomföra en inspektion vid HKV där frågan var om arbetsgivaren bedriver SAM enligt AML kap 3 § 2a ur ett myndighetsledningsperspektiv. Tyvärr så avböjde MarkI min invit.

Med detta som grund så väckte jag ärendet i CAM den 16/6. Efter en tämligen intensiv diskussion så menar AG att SAM bedrivs ”tillräckligt bra” i FM och därför bör man vänta med en inspektion/revision av myndighetsledningen. Tidigast om ett år anser sig arbetsgivaren ha implementerat de ”nya” styrdokumenterna med utgångspunkt ur FM ArbI. Detta besked fick mig att informera om mitt uppdrag som FM HSO och de mandat som ATO har gett mig. Enligt AML kap 6 § 4 ska jag som skyddsombud, ”*vaka över skyddet mot ohälsa... samt över att arbetsgivaren uppfyller kraven i Kap 3 § 2a.*”. När nu CAM har beslutat att det inte föreligger behov av en inspektion/revision, så blir mitt nästa steg att överbägga en begäran enligt AML Kap 6 § 6a med samma ärendemening till arbetsgivaren. Här tog diskussionen slut och nu tar jag sommaren till att skriva...

- **Arbetsmiljöutbildning för chefer.**

MHS K/ManE redovisade arbetsläget för en ny arbetsmiljöutbildning. Denna kommer att bli nätbaserad och i första hand vända sig till chefer. Nu kommer ingen att bli utestängd utan även skyddsombud och medarbetare kan ta del av innehållet. Dock är förslaget att den bara blir obligatorisk för chefer. I Arbetsmiljöinfo 1 skrev jag att den skulle releasas Q4 i höst. Nu är den framflyttad till Q1 2016. Här påtalade jag att uppmärksammar projektgruppen ytterligare förseningar, så ska det anmälas för att tillföra resurser så vi inte spiller än mer tid. Detta bejakades av CAM.

- **Dammhaltsmätning SIB (Strid i bebyggelseanläggning)**

Den planerade mätningen kunde inte genomföras då övningstruppen hade för låg utbildningsståndpunkt. Ärendet kvarstår till efter sommaren.

- **PFOS/PFAS**

Mätningar fortsätter på flera förband. Det har än så länge inte påvisats att ämnet har haft en negativ påverkan på någon individ. Även om det är känt att ämnet som sådant är cancerogent. Ärendet kvarstår.

- **Arbetskadefall**

I Arbetsmiljöverkets årsrapport framgår det att de psykosociala arbetssjukdomarna ökar. Försvarsmakten tillsammans med Vård och omsorg, offentlig förvaltning och utbildning ligger högst när det gäller antalet anmälningar per 1000 anställda. Arbetsgivaren ställde sig frågande till uppgifterna och kommer att undersöka om det stämmer. Läs gärna mer i rapporten på av.se. Av denna anledning finns det positiva signaler i nästa punkt.

- **Arbetsläge för ny AFS "Organisatorisk och social arbetsmiljö"**

Försvarsmakten har från arbetsgivarverket fått signaler på att den nya (AV) AFS:en kommer att gå igenom "i stort sett ograverad" utifrån remissen. Just nu talas det om en fastställelse under oktober för att vara gällande fr.o.m. 2016-02-01. Detta kommer att få stora konsekvenser för alla arbetsgivare inklusive FM vilket bekymrade arbetsgivarbanken. Jag ser med tillförsikt fram emot dess fastställelse... om den nu blir verklighet.

FM Org ny från 16

Risکانalysarbetet på central nivå fortskrider i en mycket god samverkansanda. I arbetsgruppen finns representanter från PROD, Jur, ATO och jag i rollen som FM HSO. Arbetet går i allt väsentligt enligt plan. Alla OrgE har inlämnat riskanalyser och vad jag erfar så har ni varit delaktiga i framtagandet. Dock så konstaterar vi att detaljnivån skiljer sig åt på flera förband. Samtidigt så slår jag inte i klockan om inte ni flaggar att så ska ske.

Några exempel från inlämnat underlag:

- Två förband har valt att inte förhålla sig till riskmatrisen utan inlämnat en verbal konsekvensbeskrivning. Här kommer PROD att gå ut med anvisning om att förbanden ska följa direktivet. Syftet med likformighet är att PROD/arbetsgruppen ska kunna göra en helhetsbedömning av förbandens samlade risker på framförallt R4-R5.
- Flygförbanden ser generellt en personalförsörjningsrisk på kritiska kompetenser.
- Tre förband har vädjat om en förlängd införandeperiod för att lyckas med personalförsörjning/flertaligheten respektive införande av nytt vapensystem. Arbetsläget just nu vid PROD är att man kommer vara mycket restriktiv med avsteg från införandeplanen, helt enkelt för att det inte finns ekonomiskt utrymme.
- Några arméförband kommer att åderlåtas rejält mot dagens organisation. De risker som är identifierade är i huvudsak kopplade till produktion.
- Flera förband har o andra sidan angenäma risker att hantera. Utökningen av ramarna medför ett rekryteringsbehov som överstiger den tänkta personalförsörjningen pga. liten utbildningsproduktion vid försvarsmaktens skolor.

Då kan vän av ordning fundera på vad som är produktionsrisker respektive arbetsmiljörisker? Det gäller att inte förblinda sig och tro att bara för att man gör ambitionssänkningar i produktionen så blir arbetsmiljön bra. Vis av tidigare organisationsarbeten så har vi en förmåga att "vilja" mer än vad som är beställt, och produktionen fortätter att ligga högre än vad man är dimensionerad för. Följden över tiden blir att individer bränner mer krut än vad som finns i durken, med hälsan som betalning.

I gruppen konstaterar vi att många förband har identifierat risker som ligger på R4-R5. Samtidigt anges i åtgärdsfältet att risken hanteras vid egen OrgE. Här är det viktigt att ni är tydliga om verkligen C OrgE har mandat att åtgärda konsekvensen. Har inte OrgE resurser att ta hand om risken så måste det framgå att ärendet ska lyftas till PROD för åtgärd. Jag vill också trycka på att riskanalysen är ett levande dokument som ska uppdateras under hela införandeperioden. Lokalt ute på förbanden så bör nu en bemanning av Org 16 pågå. Hos

flera av er vet jag att denna har pågått en tid i s.k. ”skuggbemanning”. Jag vill påtala att ni aktivt deltar i detta arbete då det egentligen är här som vi ser hur individerna/kompetenserna kommer att nyttjas i ny org. Det är här som arbetsmiljökonsekvenserna på individnivå blir märkbara. Fram t.o.m. v 34 kommer vi att ha full påverkan på underlaget. Efter detta kommer beslutsprocessen att löpa för att sluta i ett FML-beslut 2015-09-25. Arbetsgruppens nästa möte är 2015-08-24.

FM HSO Samordningsmöte hösten 2015.

Bl a med anledning av Org ny från 16 så föreligger det behov att genomföra ett samordningsmöte under hösten. Mötets genomförande är anmält vid ASU PROD 160617. Vi kommer att hålla till på HKV där ordersalen är bokad tisdag-onsdag v 544. Formell kallelse avser jag skicka ut under v 535.

Rast/Vila=Semester

Nu har det för min del blivit dags att hålla semester. Jag är tillbaka den 10 augusti. Jag vill samtidigt passa på att tacka för alla trevliga samtal, möten och mejl från er ”där ute i verkligheten” under mitt inledande halvår som FM HSO. Utan er så står jag mig rätt så slät i min roll att påverka arbetsgivaren.

Med tillönskan om en skön semester.

//Stefan